

ΜΑΡΙΑ ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΙΣΣΑ

ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Χωριάτικο σπίτι, καλὰ σιγυρισμένο καὶ παστρικό. Στὸ βάθος μιὰ πόρτα ποὺ φέρνει σ' ἄλλο δωμάτιο. Δεξιά ἄλλη πόρτα ποὺ βγαίνει στὸ δρόμο. Ἀριστερὰ παράθυρο μὲ γλάστρες βασιλικό. Ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο μπαίνει τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Στὸν τοίχο ἕνας σοφᾶς κ' ἀποπάνω κάδρα κρεμασμένα. Δίπλα ἓνα κομὸ. Σκαμνιά καὶ καρέκλες ἐδῶ κ' ἐκεῖ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Η Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ—ΜΑΡΙΑ

Ἡ Μαρία μ' ἐν' ἄσπρο φόρεμα ἀποπάνω ὡς κάτω, λίγο ἀνοιχτὸ στὰ στήθια, κάθεται δίπλα στὸ παράθυρο σὲ μιὰ καρέκλα μὲ τὰ μαλλιά λομένα στὶς πλάτες. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τῆς ἀσημόνει τὰ μαλλιά. Ἡ θεῖα-Βασιλικὴ ὄρθια ἀποπίσω τῆς τὴ χενίζει, πασπατεύοντας τὰ μαλλιά τῆς μὲ τὰ χέρια τῆς. Ἡ Μαρία κρατᾷ στὰ δύο τῆς χέρια ἕναν ἀρχαῖο αὐγοειδῆ, καθρέφτη ἀπὸ μέταλλο γυαλισμένο, μὲ χερσὺς ἀποκάτω.

ΜΑΡΙΑ — (Μελαγχολικά, σὰν ἀφηρημένη). Ὁ καθρέφτης μιᾶς Πεντάμορφης! Τῆς τὸν ἐθάψανε μαζί τῆς σὰν ἐπέθανε, νὰ καθρεφτίζεται καὶ μὲς στὴ μαύρη γῆς.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ. — Στοχάσου, κόρη μου. Πόσες γενιὲς περῶσαν!

ΜΑΡΙΑ — Πόσα χρόνια καὶ καιροί... Κάποια Πεντάμορφη! Καὶ χάθη ἡ ὡμορφιά τῆς καὶ ξεχάσθηκε μὲς στὰ βαθειὰ σκοτάδια. Καὶ σὰν ἀνοιξαν τὸν τάφο τῆς...

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Στοχάσου. Καὶ σὰν ἀνοιξαν τὸν τάφο τῆς...

ΜΑΡΙΑ — Σὰν ἀνοιξαν τὸν τάφο τῆς, τὸν ἔρημο σιμὰ στὰ κόκκαλά τῆς — χρόγια καὶ καιροὶ — σιμὰ στὰ κόκκαλά τῆς ὁ καθρέφτης τῆς.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἀμοιρῇ! Ὁ καθρέφτης μιᾶς Πεντάμορφης.

ΜΑΡΙΑ — Νὰ καθρεφτίζεται βαθειὰ καὶ μὲς στὰ Τάρταρα.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Καὶ ποῦ μαθὲς τὸν βρῆξε

ὁ Ποιητὸς; Παράξενο ἀλήθεια τὸ εὔρεμα. Παράξενο τὸ χάρισμά του.

ΜΑΡΙΑ — Μικρὸ παιδὶ σὰν ἦταν, ἔχει νὰ τὸ πῇ, μ' ἄλλα παιδάκια ἀντάμα, στὸ χωράφι τοὺς σκαλίζανε. Κ' ἐκεῖ ποὺ ἀνακατέβανε τὰ χώματα σ' ἕνα λιθάρι σκόνταψαν. Κάτω ἀπ' τὸ λιθάρι ἕνα μνήμα. Μὲς στὸ μνήμα κόκκαλα κ' ἕνας καθρέφτης. Ἔτσι ἦταν οἱ καθρέφτες τὸν παλιὸ καιρό. Ὁ δάσκαλος τὸ εἶπε...

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἀνατριχιάζω ποὺ τὸν βλέπω.

ΜΑΡΙΑ — Καὶ μοῦπ' ὁ Ποιητὸς σὰ μοῦ τὸν ἔδωκε: Πάρτονε, χάρισμά σου. Κι' αὐτὴ ποὺ τὸν κρατοῦσε σὰν κ' ἐσένανε ὡμορφη, μὰ πῶς ὡμορφη δὲν ἦταν... Κ' ἐμένα μούρθανε τὰ κλάματα.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Γιατί, μαθὲς; Τὴν πεθαμένην ἐλυπήθηκες; Τὴν πεθαμένη τὴ χιλιόχρονη;

ΜΑΡΙΑ — (ἀναστενάζει). Κ' ἐγὼ καλὰ δὲ ξέρω. Τάχα ἐκείνηνε, τάχα τὸν ἑαυτὸ μου, τάχα... ποιοὺς ξέρει. Βούρκωσαν τὰ μάτια μου.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — (Θαυμαστικά). Καὶ πῶς τὸν ἔκανες! Γυαλίζει σὰ χρυσάφι.

ΜΑΡΙΑ — Πράσινη σκουριὰ τὸν εἶχε σκεπασμένο. Θυμᾶσαι θεῖα; Καὶ μοῦπε ὁ Ποιητὸς (ἀναστενάζει), καλὴ του ὥρα. Βλέπεις ἐτοῦτὴ τὴ σκουριὰ τὴ πράσινη; Εἶνε φαρμάκι δυνατό. Θεὸς φυλάξοι.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Φαρμάκι... Γιὰ στοχάσου.

ΜΑΡΙΑ — Φαρμάκι. Τὰ κάλλη τῆς καθρέφτιζε ἡ Πεντάμορφη σὲ γυαλισμένο τὸ μπακίρι. Κ' ἔγινε ἡ ὡμορφιά τῆς πράσινο φαρμάκι, πίκρα καὶ θανατικό. Τί παράξενο. Καὶ πῆρα τὴ σκουριὰ καὶ τὴν φύλαξα μὲς στὸ χρυσὸ κοντάκι.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Χριστὲ καὶ Παναγιά! Τὶ νὰ τὴν κάνης;

ΜΑΡΙΑ — Τὶ νὰ τὴν κάνω.... Ἔτσι, γιὰ θνητικό παράξενο. (Σκύβει καὶ δακρύζει).

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Παράξενα τὰ λόγια σου,

Μαρία μου. Καὶ ἡ φωνούλα σου θλιμμένη ἀπόψε. Γιατί; Δὲ βασταῶ νὰ σ' ἀκούω παραπεμένη. *(Τῇ χαϊδεύει)*. Σὰν ἔχασα τὸ φῶς μου — ἄς εἴν' καλὰ τὰ δάκρυα — ἄλλη χαρὰ στὸν κόσμον δὲν μ' ἀπόμεινε ἀπ' τῇ φωνούλα σου. "Ὅλος ὁ κόσμος μὴ φωνὴ γλυκειὰ εἶναι γιὰ μένα τώρα. Πές μου τι ἔχεις; *(Τελειώνει τὸ χτένισμα)*. Ἡ Μαρία σηκώνεται φτιάχνει τὰ μαλλιά της μὲ τὰ χέρια της καὶ πάει πρὸς τὸ παράθυρο. Κυττάζει μὴ στιγμὴ ὅξω. Ἡ θειά-Βασιλικὴ κάθεται).

ΜΑΡΙΑ — Τίποτε θειά. Εἴμ' ἄτυχη. Τώρα τὸ νοιώθω.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Γιατὶ τὸ λὲς παιδί μου. "Ὅλες τὶς χάρες σοῦ τὶς ἔδωκεν ἡ Παναγιά. Ὁμορφιά καὶ καλωσύνη.

ΜΑΡΙΑ — Φαρμάκι ἡ ὁμορφιά μου κ' ἡ καλωσύνη μου καὶ μὸς.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Τὸν κόσμον λογαριάζεις; Πάντα ζηλόφθονος ἐστάθηκε.

ΜΑΡΙΑ — Τὸν κόσμον! Πότε τὸν λογάρισα;

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Καὶ σὲ χαιρόμουν σ' ἀλήθεια. Κι' ἄς σὲ μάλλον καμμιὰ φορὰ. Ποτὲ μαρᾶζι στὴν καρδιά δὲ τᾶβαλες τὰ λόγια ἐσὺ τοῦ κόσμου. Γιατὶ ἦσουν καλὴ καὶ πρόσχαρη καὶ μέτραγες τὸν κόσμον καὶ τὰ λόγια του μὲ τὴν καρδιά σου. Καὶ μὲς στὰ γέλοια σου πνιγότανε τοῦ κόσμου ἡ κακογλωσσιά. Γιατὶ εἶσαι πικραμμένη τώρα; Πές μου το. Δὲ σὲ μαλλώνω. Ἀπὸ τότε ποῦ'χασα τὰ μάτια μου, νὰ σὲ μαλλώσω δὲν μπορῶ, τὸ ξέρεις. Ἀλλάξε ὁ κόσμος μέσα μου... Μὲς στὸ σκοτάδι βλέπω ἀλλοιωτικὰ τὸν κόσμον, τὸν μαύρονε, τὸν ψεύτη κόσμον. Πές μου.

ΜΑΡΙΑ — Πῶς νὰ τὸ πῶ; Δὲν ξέρω. Ἀλλοίμονο! Τάχατε ψὲς μὲ γέννησεν ἡ μάνα μου; *(Σὲ λίγο)* Χαρὰ δὲν εἴν' ἡ ἀγάπη; Κι' ἂν ἔβαλα, — ὅπως λὲς — ἀγάπη στὴν καρδιά μου, γιατί ἔχω τὸ σαράκι μέσα μου;

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Μάνα σου εἶμαι, Μαρία, δυὸ φορές μάνα. Μίλα καθαρά. τὸν ἀγαποῦσες τὸν Θανάση;

ΜΑΡΙΑ — Τὸν Θανάση; Τὶ τὸν μελετᾷς, θειά;

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Πῶς ἀδικοθανάτησεν ὁ ἄμιρος! Κι' ὁ Ποθητὸς φονιάς του. Ποιὸς νὰ τῶλεγε. Ἀπὸ καιρὸ ἔχουν νὰ ποῦν, πῶς τοῦ

τὸ φύλαγε... Θυμᾶσαι τοῦ κουμπάρου τὸ Δεκαπενταύγουστο;

ΜΑΡΙΑ — *(Ἀφρημένη κυττάζοντας ὅξω)*. Θυμᾶμαι...

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Μὴν τῶβαλες μαρᾶζι κόρη μου; Πές μου. Μὰ καὶ ἡ τρομάρα, σὰν ἡ τύχη σ' ἔφερε, νὰ τονὲ ἰδῇς μπροστά σου, μὲς στὸ δρόμον πὺν περπάταγες, μπροστά σου σκοτωμένον... Δὲν εἶναι πρᾶμα τιποτένιο. *(Ἡ Μαρία γυρίζει ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ πλησιάζει τῇ θειά της)*. Κάθετε ἀπὸ πάνω της. Ἡ θειά της πέρνει τὰ χέρια καὶ τὰ χαϊδεύει).

ΜΑΡΙΑ — Ἀκουσε, θειά. Θέλω νὰ σοῦ πῶ τὴν ἁμαρτία μου. Θέλω νὰ στήν πῶ καὶ ντρέπομαι. Κακιὰ δὲν εἶμαι, ἐσὺ μὲ ξέρεις θειά, ξέρεις τὴ γνώμη μου.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἀγάπη μου, τί λόγια εἶνε τοῦτα ποῦ μοῦ λές. Μίλα. Ἀνοίξε τὴν καρδιά σου στὴ μανούλα σου.

ΜΑΡΙΑ — Σοῦ εἶπα πῶς ἔγινε τὸ πρᾶμα. Μὰ ὅλα δὲν σ' εἶπα.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — *(Μὲ προσοχή)* Πές μου.

ΜΑΡΙΑ — Σοῦ ἀνιστόρησα τὸ τί καὶ πῶς καὶ πῶς τὴν ἄκουσα τὴν πιστολιά. Καὶ πῶς ὀλοέρημη πῆρα τὸ δρόμον σὰν τρελλή. Καὶ πῶς δὲν ἤξερα ποῦ πήγαινα καὶ ποῦ πατοῦσα καὶ ποῦ βρισκόμουν. Καὶ πῶς στρουφογυρίζανε τριγύρω μου τὰ δένδρα κ' ἡ καρδιά μου πῶς χτυποῦσε καὶ πῶς ἔκαμα νὰ πέσω δυὸ καὶ τρεῖς φορές...

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Δὲν εἶνε μικρὸ πρᾶμα μαθές. Κ' ὕστερα;

ΜΑΡΙΑ — Σὰν ἔστριβα τὸ μονοπάτι, βλέπω ἔξαφνα ξερβά μου σ' ἓνα φράχτη, ἓνα κορμὶ ποῦ μαύριζε. Ἐκανα νὰ τρέξω, νὰ χαθῶ, τὰ μάτια νὰ γυρίσω νὰ μὴ δῶ. Μὰ καὶ μὲ τραβοῦσε πάλι, καὶ μοῦλεγε στὸ φράχτη νὰ γυρίσω, νὰ κυττάξω. Δὲν ἐμπόρεσα.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Τ' ἠθέλες νὰ γυρίσης; Συφορά!

ΜΑΡΙΑ *(Ταραγμένη)*. Γύρισα. Ἀνάσκελα ἦταν ξαπλωμένος ὁ Θανάσης. Τὸ ἄσπρο του πονκάμισο κοκκίνιζε ἀπ' τὸ αἷμα. Στάθηκα. Ἀὐτὸ καὶ τὸ αἷμα μὲ τραβοῦσε καὶ μὲ κάρφωνε στὰ πόδια μου. Τὸν κύτταζα. Τὰ μάτια του μισανοιχτά, μισανοιχτά τὰ χεῖλια. Πῶς μοῦ φάνηκε!

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἄμοιρος! Τὸν ραγίστηκε ἡ καρδιά σου.

ΜΑΡΙΑ — (Φέρνει τὰ χέρια στὸ πρόσωπο μὲ ντροπή). Πῶς νὰ στὸ πῶ, μανοῦλα; Καὶ μόνο ποὺ τὸ συλλογίζομαι, κολάζεται ἡ ψυχὴ μου. Μὴ μ' ἀποπάρης. Δὲν τὸ θέλω.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ (τρομαγμένη). Τί θὲς νὰ πῆς; Δὲ σὲ καταλαβαίνω.

ΜΑΡΙΑ — Ἀὐτὸ ποὺ ντρέπομαι. Δὲν ξέρω πῶς μοῦ φάνηκε. Θεέ μου συχώρεσέ με! μάνια μου πῶς νὰ τὸ πῶ; μὰ σγασιά σὰν νᾶνοιωσα. Τὰ μάτια τὰ μισανοιγμένα, σὰν νὰ μ' ἔβλεπαν μ' ἀδιαντροπία ἀντρίκια μοῦ φανήκανε. Τὰ χεῖλια τὰ μισανοιγμένα σὰν νὰ μοῦλεγαν μὲ μιὰ φωνὴ συρμένη ἀγάπης καὶ παινέματα καὶ παρακάλια κι' ἄνοστα λόγια. Λὲς καὶ ἤθελε στανιό μου νὰ μὲ σύρῃ ἀπλόνοντας τὰ χέρια του, στὴν ἀγκαλιά του νὰ μὲ σφίξῃ ἀδιάντροπα. Κι' ἀνατρίχιασα κ' ἔφυγα κ' ἡ καρδιά μου ραγίστηκε καὶ λαχταροῦσε...

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ Γιὰ τὸν ἄμοιρο... Καὶ ποιὸς δὲν τὸν ἐπόνεσε;

ΜΑΡΙΑ — (Μὲ λυγμούς). Γιὰ τὸν φονηᾶ του λαχταροῦσε. Ἐτσι ποτὲ μου δὲ λαχτάρισε ἡ καρδιά.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Συφορὰ μου, τί ἄκουσα. Ἐνα φονηᾶ! (Χτυπάει ἡ πόρτα).

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — (Συνερχομένη). Ὁ Μ. Θύμιος θὰ εἶναι. (Ἡ Μαρία πάει πρὸς τὴ πόρτα). Τοῦπα νάρθη νὰ πᾶμε μαζὴ στὴ χάρη τους. Παραμονὴ ἀπόψε. Διὰ τὰ ὄρφανὰ καὶ τὰς κοπέλλες διαφεντεύει στὸ Θεὸν ὁ Ἅγιος. Ἐτοιμάσου, κόρη μου. Βοήθειά σου νᾶνε...

ΜΑΡΙΑ — (Πηγαίνοντας νᾶνοξῆ). Ὁχι, θειά. Θὰ πέσω νὰ κοιμηθῶ. Δὲν εἶμαι καλά. Σύρε μόνη σου μὲ τὸν κουμπάρο... Ἡ Μαρία ἀνοίγει τὴν πόρτα. Μπαίνει μέσα ὁ Θύμιος).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Μ. ΘΥΜΙΟΣ, Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ, ΜΑΡΙΑ,

Μ. ΘΥΜΙΟΣ — Καλησπέρα παιδί μου. (Δίνει τὸ χέρι στὴ Μαρία καὶ τὴ χαϊδεύει στὸ μάγουλο). ΜΑΡΙΑ. — Καλησπέρα θειέ.

Μ. ΘΥΜΙΟΣ — (Προχωρεῖ καὶ δίνει τὸ χέρι καὶ στὴ Θ. Βασιλική). Ἐ, ἦρθα νὰ σᾶς πάρω. Κι' ἀπὸ χρόνου μὲ τὸ καλὸ, ἡ μέρα ποὺ ξημερώνει αὔριο βοήθειά μας.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Καλῶς τὸν τὸν κουμπάρο. Σὲ περιμέναμε. Ἡ Μαρία δὲν εἶναι τόσο καλά, θὰ πᾶ νὰ πέσῃ. Μοναχὴ μου θάρθῶ.

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Μπᾶ! τ' εἶν' αὐτά. Ἀρρωσταίνουν κ' οἱ κοπέλες; Τότε τί νὰ ποῦμε ἐμεῖς οἱ γέροι; Ἄς κάτσω λίγο. (Κάθεται. Ἡ Μαρία ἀκουμπάει στὸ παράθυρο γυρίζοντας τὴν πλάτη πρὸς τὰ ὄξω. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τῆς ἀσημόνει τὰ μάλλια. Στέκεται συλλογισμένη μὲ τὰ χέρια στανρωμένα μπρὸς στὴ ποδιά της). Ἀγκαλὰ κάλλια θὰ κάνῃ νὰ μὴν ἔρθῃ τὸ κορίτσι... Καθ' ἐμπόδιο γιὰ καλὸ.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — (Ταραγμένη). Γιατί, κουμπάρε; Τί θὲς νὰ πῆς.

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Τίποτα. Ἐνα λόγο εἶπα... (Ἡ Μαρία προσέχει ἀνήσυχη).

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Μὲ βάζεις σ' ἔννοια, κουμπάρε. Μῦλα ξάστερα.

Μ.ΘΥΜΙΟΣ. — Ξάστερα μιλάω. Δὲν εἶπα τίποτα. Θέλω νὰ πῶ γι' αὐτὰ ὅπου γενήκανε.

ΜΑΡΙΑ — (Πλησιάζει μὲ προσποιημένη ἀταραξία). Τί ἔτρεξε κουμπάρε; Μήπως;... Κάτι μᾶς κρύβεις. Μὴν τὸν πιάσανε τὸν Ποθητό;

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἐγείνε τίποτα μαθὲς, κουμπάρε; Μῦλα.

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Σὲ καλὸ σας... Τί νὰ γίνῃ; Τίποτα δὲν ἔγινε. Μὰ καὶ τὰ λόγια, θέλω νὰ πῶ, τοῦ κόσμου τὰ λόγια κακὸ πρᾶμα εἶναι. Τὸν τόπο μας τὸν ξέρομε.

ΜΑΡΙΑ (Ἠσυχώτερη). Ἀπὸ λόγια...

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Τί ἔχουνε μαθὲς νὰ ποῦνε. Δὲν τρῶνε τὴ γλῶσσά τους;

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Μὲ τὴ Μαρία πὰ τὰ βάλανε. Σὰν ἔγινε—κακὴ ὥρα—καὶ τοῦτο τὸ φονικό.

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Καὶ τί ἔφταιξε μαθὲς τὸ κορίτσι; Ἡ γιὰτὶ εἶναι πρόσχαρη καὶ γλυκομίλητη... (Ἡ Μαρία σκύβει κάτω συλλογισμένη).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Κι' αὐτὸ, κουμπάρα, βλέπεις φταιξίμο τὸ θέλει ὁ κόσμος.

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἡ γιὰτ' εἶναι ὁμορφὴ καὶ τὴ ζηλοφθονᾶνε οἱ γυναῖκες;

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Φταῖξίμο κι' αὐτό. Τὴν ὁμορφιά κρυμένη μὲς στ' ἀπόσκιο, ταπεινὴ καὶ χαμηλοβλεπούσα—δὲν τὰ ξέρεις τάχατε; — ὁ κόσμος τὴ γυρέβει.

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Πές της τα νὰ τὰκούσῃ.

Τόσες φορές ἔγινα κακιὰ. Μὰ τὸν κόσμον καλύ-
τερά της τὸν ἤξερα.

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Τὶ νὰ τὰ λέμε τώρα; Ἄδικα
τὴν πικραίνουμε κι' ὥρα δὲν εἶναι γιὰ κουβέν-
τες. Ἄλλα νὰ ἰδοῦμε τώρα...

ΜΑΡΙΑ — (Μὲ καινούργια ἀνησυχία). Κουμ-
πάρε, κἄτι μᾶς κρύβεις. Ναί. Κἄτι μᾶς κρύβεις.
Μασημένα τὰ λόγια σου καὶ δὲ μ' ἀρέσουν.
Μίλα, πές τὴν ἀλήθεια. Ὅτι κρύβεις μέσα σου
φανέρωσέ το. Βρίσε, μάλλωσέ με σὰν πατέρας,
τὰ φταιξίματα πές μου τα ὅλα. Δὲν μοῦ κακο-
φαίνονται. Δὲν εἶμαι τώρα πιά ἡ Μαρία ὅπως
μ' ἤξερες. Ἦτανε μία Μαρία... Πιά δὲν εἶναι.
(Κλαίει).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — (Μὲ λυπημὸ κατάκαρδα). Μὴν
κλαῖς, παιδί μου. Ὅλα θὰ περάσουνε.

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἀπλόνοντας πασπατεντὰ
τὰ χέρια). Μάτια μου μὴν κλαῖς. Μὴ μοῦ κα-
κοκαρδιζεσαι, ματάκια μου. Θὲ νὰ περάσουν ὅλα.

ΜΑΡΙΑ — Δὲν εἶμαι πιά ἡ Μαρία. Κλείστε
με στὸ σκοτεινὸ κατῶι, σκλάβα μὲς τὰ σίδερα,
ἥλιος νὰ μὴ μὲ ἴδῃ κι' ἀνθρώπου μάτι. Ἔσ-
βυσε ὁ κόσμος γιὰ τὰ μένα... (Κλαίει).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Κλούβια κι' ἄπιαστα παιδί
μου. Τί λόγια εἶναι τοῦτα;

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — (Πορευτικά). Μαρία, παιδί
μου. Τοῦ κόσμου λόγια λογαριάζεις;

ΜΑΡΙΑ (Εἰσακουσθεὶ δίχως νὰ προσέχῃ).
Κλείστε με στὸ σκοτεινὸ κατῶι, χρόνια καὶ
καιροὺς, νὰ σβύσῃ ἡ ὀμορφιά μου νὰ χαθῇ, ἂν
εἶναι ἀλήθεια ὅτι βάζει ὁ νοῦς μου. Εἰδεμὴς...
(Πέφτει στὰ πόδια τοῦ Μ. Θύμιον μὲ τὰ δάκρυα).
Κουμπάρε, Μάρομπα Θύμιον, πατέρα μου, πές
μου τὴν ἀλήθεια. Πές μου τὴν. Πάλλικαρήσια
σκότωσέ με, μὴ μὲ τυραγνῇς. Κουμπάρε, πα-
τέρα μου! (Τοῦ φιλεῖ τὰ χέρια).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Σὲ καλὸ σου παιδί μου, τί
ἔπαθες;

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Μαρία, παιδί μου. (Τὴν
ἀγκαλιάζουνε κι' οἱ δύο).

ΜΑΡΙΑ — (Μὲ δυνατοὺς λυγμούς). Τὸν ἔσκο-
τώσανε τὸν Ποθητὸ καὶ μοῦ τὸ κρύβουνε...
(Σωριάζεται κάτω μ' ἀναφυλλητά).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — (Ξαφνισμένος). Ποιὸς εἶπε τέ-
τοιο λόγο; Ὅρκον καὶ σταυρὸ σοῦ κάνω.

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Μαρία παιδί μου. Σήκω
ἀπάνω. Μὴν κλαῖς, παιδί μου. Στὸ κακὸ μὴν

πάῃ ὁ νοῦς σου. (Ἡ Μαρία κοιτάει σὰ λιγοθυ-
μισμένη).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — (Σιγὰ πρὸς τὴν Θ. Βασιλική).
Τί θὲ νὰ ποῦν τὰ λόγια αὐτά;

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — (Σιγὰ). Σοῦτ, κουμπάρε.
(Τοῦ γνέφει πὼς θὰ τοῦ μιλήσῃ ἄλλην ὥρα.
Προσπαθοῦνε κι' οἱ δύο νὰ τὴ συνεφέρουνε. Ἡ
Θεῖα Βασιλικὴ μιλεῖ τώρα δυνατότερα). Δὲν βα-
σταίει βλέπεις πιά τὸ κορίτσι νὰ βλέπῃ φονικά
κι' ὁ κόσμος νὰ τῆς τὰ φορτώνῃ... (Σὲ λίγο τὴ
συνεφέρουνε. Ἡ Μαρία σηκώνεται ἀπάνω σὰν
ἀλαφιασμένη).

ΜΑΡΙΑ — Δὲν εἶναι ἀλήθεια, εἶπες, κουμ-
πάρε; Δῶσέ μου τὰ χεράκια σου νὰ τὰ φιλήσω.
(Τοῦ φιλεῖ τὰ χέρια καὶ κάθεται σταυροπόδι
κόντὰ του. Ἡ Θεῖα Βασιλικὴ τῆς χαϊδεύει τὸ
κεφάλι).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Παστρικά νὰ σᾶς τὰ πῶ, νὰ
μὴν πηγαῖν ὁ νοῦς σας σὲ κακὸ. Γιατί καὶ τὴν
ἀλήθεια τὴν περνάει ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου στὴ
λαχτάρα τοῦ κακοῦ. (Προσέχουνε καὶ οἱ δύο ἀνῆ-
συχες). Θέλουν νὰ ποῦνέ τάχα πὼς ὅλα τὰ κακὰ
ἀπ' τὴ Μαρία ἤρθανε στὸν τόπο μας καὶ πὼς
τὰ παλληκάρια σφάζονται στὰ πόδια της καὶ μὴ
γυρεῖς. Καὶ πὼς τάχα τὸ φονιὰ τὸν Ποθητὸ,
στὸ σπίτι σας τὸν κρύβετε καὶ πὼς τὸν εἶδαν μὲ
τὰ μάτια τους νὰ μπαίνει νύχτα...

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Χριστὲ καὶ Παναγιά. Πὼς
τὸ βαστᾶς τὸ ψέμα;

ΜΑΡΙΑ — (Μὲ συγκρατημένη ταραχή). Τὸν
εἶδανε; (Εἰρωνικά τάχα). Καὶ ποιὸς τὸν εἶδε;

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Νά! ἡ προκομμένη ἡ Γρηά-
Καλὴ, ἡ ξορκίστρα, τοῦ Σπανοβαγγέλη ἡ μάννα.

ΜΑΡΙΑ — (Πετάγεται ἀπάνω). Ἡ γρηὰ ἡ
Καλὴ; Ἡ γρηὰ ἡ Καλὴ εἶπες; (Δαγκώνει τὸ
χεῖλί της μὲ ἀνησυχία κρυφὰ ἀπ' τοὺς ἄλλους).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Αὐτὸ μαθὲς τὸ σάφαλο. Γιατί
ξαφνίξεσαι; Δὲν τὴν ἔξερες.

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Τρομάρα της.

ΜΑΡΙΑ — (Μὲ ταραχή). Ἡ γρηὰ Καλὴ!
(Φέρνει τὸ χέρι της στὸ κεφάλι). Δὲν βαστάω
πιά. Θὰ πάω νὰ πέσω. Δυὸ τριβέλια τὰ μελίγ-
για μοῦ τρυπᾶν. Καληνύχτα, κουμπάρε (τοῦ φι-
λάει τὸ χέρι). Καληνύχτα θεῖα. (Τῆς φιλεῖ τὸ
χέρι).

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Σύρε νὰ πέσης, παιδί μου,
σὰν εἶσαι ἀνήμεπορη. Ἄσε τίς συλλογές.

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Στὸ καλὸ, παιδί μου. (Χω-
ρατεύοντας μὲ καλοσύνη). Φτοῦ! νὰ μὴν ἄβα-
σκαθῇς. Μοῦγινες ἀπ' τὰ κλάματα σὰν τὸ τραν-
τάφυλλο. Φτοῦ! Καληνύχτα. (Ἡ Μαρία φεύγει
σιγά, σταματᾷ μιὰ στιγμὴ στὸ παράθυρο, σὰ
νὰ πέρρη ἕναν ἀνασασμὸ καὶ μπαίνει στὴν κά-
μαρη κλείνοντας τὴν πόρτα πίσω της).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΜΠΑΡΜΠΑ ΘΥΜΙΟΣ—ΘΕΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Τὶ ἦτανε πάλι αὐτὰ, κουμ-
πάρε; Νᾶξερες πὼς τὴν καίγет' ἡ καρδιά μου.

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — *Κυττάζοντας γύρω του*. Δὲν
εἶναι αὐτὰ μονάχα. Μακάρι νᾶητανε.

Θ.ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Μοῦκῶψες τὰ ἦπατα. Τὶ
μοῦ μέλλεται νὰκούσω ἀκόμα.

Μ.-ΘΥΜΙΟΣ — Τὸ πρᾶμα ἄναψε καὶ κό-
ρωσε, Θειά Βασιλική. Τὸ καλὸ ποῦ σὰς θέλω—
ἔτσι στὴν ἀγάπη ποῦ σὰς ἔχω—νὰ φύγετε τὸ
γλιγορώτερο ἀπ' τὸ χωριό. Θὰ βροῦμε τρόπο.
Σ' ἄλλο χωριό, μακριὰ, σὲ ἄλλον τόπο. Δὲν σὰς
σηκώνει πιά ὁ τόπος. Εἶδεμὴ, τὸ τι μπορεῖ νὰ
γείνη ἕνας Θεὸς τὸ ξέρε.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Τὶ λὲς κουμπάρε; Μῦλα
καλά. Δυστυχία μου.

Μ.-ΘΥΜΙΟΣ — Τί λέω; Ἐγὼ τὸ ξέρω πὼς
τὸ λέω. Φαρμάκι εἶν' ἡ καρδιά μου καὶ τὸ στόμα
μου ἀμφιγὰ.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἀλλοίμονό μου!

Μ.-ΘΥΜΙΟΣ — Ἄναψε τὸ χωριὸ καὶ κόρωσε.
Τοὺς ἄντρες οἱ γυναῖκες, οἱ ἀδερφάδες τοὺς ἀδερ-
φοὺς, τὰ παιδιὰ τους οἱ μαννάδες, τοὺς ἀνάψαν
τὰ μυαλά. Κατάλαβες; Νὰ τὴνὲ κἀψουν ζωντανὴ
γυρεύουνε, νὰ τὴ πομπέψουν θέλουν.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Συφορὰ μου στὰ γερά-
ματα!

Μ.-ΘΥΜΙΟΣ — Μακελειὸ γένηκε τὸ χωριὸ
μας! κραζοῦνε. Ἀπὸ μιὰ μάγισσα, Νεράιδα.
Τὸ αἷμα τῶν παλληκαριῶν τὴ γῆς ποτίζει, γὰ
μιὰ τρισκατάρατη. Μαννάδες κλαῖνε καὶ γυναῖ-
κες μανοφόρεσαν. Ἔτσι φωνάζουν. «Κι' ὁ
Θεὸς μας μᾶς ὠργίστηκε μ' αὐτὰ ποῦ βλέπει,
ἄλλοι λὲν καὶ βλαστημοῦν. Κατὰ διαόλου τὰ
σπαρτιά, τὰ ζωντανὰ ψοφᾶνε, καὶ διψάει ἡ γῆ
σταλιά νεράκι κι' οὔτε σύννεφο δὲ φαίνεται».
Κακὰ σημάδια τᾶχουν καὶ Θεοῦ μηνύματα.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἀλλοίμονό μου, ἄλλοῦ!

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Καὶ μὲς στὴ λύσσα καὶ τὴ
μάνητα νᾶσσουν σηκώνεται στὴ μέση τῆς γρηᾶς
ξορκίστρας ὁ ὑγνὸς, τῆς Γρηᾶ-Καλῆς κάθεται καὶ
λέει: «Ἔτσι μᾶς πρέπει καὶ καλὰ παθαίνομε.
Κι' ἄλλες μεγάλες συφορὲς μᾶς ἐτοιμάζει ὁ Παν-
τοδύναμος. Σὰν τὸ σκυλὶ στ' ἀμπέλι πῆγε ὁ ἄν-
τρας τῆς Μάρθας. Καὶ τὸ φονηᾶ του ἡ ξελογιά-
στρα του τὸ κρύβει νύχτα μέρα μὲς στὸ σπῆτι
της. Καὶ τὸ χωριὸ τὴν καμαρόνει... «Στὰ λόγια
τοῦτα μείνανε ὅλοι μὲ τὸ στόμα τ' ἀνοιχτό.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Τὶ λόγια λὲς κουμπάρε.
Τὸ φονιᾶ ἔμεῖς; Στὸ σπίτι μας φονηᾶ;

Μ.-ΘΥΜΙΟΣ — Εἶπα κ' ἐγὼ μαθὲς μήπως
τὸν συμπονέσατε καὶ ξέρω γώ. Δὲν εἶν' ἀλήθεια;
Δὲν ἐπέρασ' ἀποδῶ.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Καὶ δὲ γυρίζεις καὶ δὲν
ψάχνεις γύρω σου; Μόνο πιστεύεις;

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Χαρά μου νᾶβρω ψεύτης.
Δόξα σοι ὁ Θεός. Μὰ στὸ χωριὸ ὅλοι πέρα τὸ
πιστέψανε. Σὰ τοῦ πελάου τὸ κύμα φούσκωσε
ἡ μάνητα. «Φωτιά» εἶπ' ἕνα στόμα. «Νὰ τοὺς
κἀψωμε ζωντανούς», «Νὰ τὴ πομπέψωμε, ἄλ-
λος εἶπε, πίστομα στὸ ζῶ ἀπάνω...» Καὶ μὴ
ρωτᾷς τὶ ἄλλα καὶ τὶ ἄλλα. Κολλαῖ δὲν ἔχει
πιὰ κουμπάρα μου. Πρέπει ἀπ' τὸ χωριὸ νὰ
φύγετε. Τὸ γρηγορώτερο.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἄχ, δὲ βαστάω πιά.

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Κάνε, κουράγιο. Τίποτα μὴν
τῆς εἰπῇς ἀπόψε τῆς Μαρίας. Πᾶμε στὴν ἐκ-
κλησιά. Μεγάλος καὶ θαυματοουργὸς εἶναι ὁ
Ἄγης. Νᾶνάψης μιὰ λαμπάδα στὴν εἰκόνα του,
νὰ τὸν παρακαλέσης. Καὶ ταχυνὰ τὰ λέμε τὶ
καὶ πῶς. (Ἀκούεται ἀπ' τὸ βάθος τοῦ σπιτιοῦ
ἡ Μαρία ποὺ τραγουδάει ἕνα σκοπὸ λυπητερό.
Ὁ Μ. Θύμιος.) Δὲν κοιμήθηκεν ἀκόμα. Πὼς
τὴν καίγет' ἡ καρδιά μου. Τραγουδάει κι' ἀλλοί-
μονο δὲ ξέρε.

Θ.-ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Γλυκεῖα φωνούλα. Ἦλιε
στὰ σκοτάδια μου. (Κλαίει).

Μ.ΘΥΜΙΟΣ — Μὴν εἶσαι λιγόνψυχη, κου-
μπάρα. (Σκουπίζει κι' αὐτὸς μὲ τὸ χέρι τὰ μάτια
του). Πᾶμε στὴν ἐκκλησιά. Πάρε καὶ τὸ κλειδί
καὶ κλείδωσε ἀπόξω. Δὲ θ' ἀργίσουμε. (Κλείνει
τὸ παράθυρο, σβύνει τὸ φῶς ἡ Θ.-Βασιλική.
Γίνεται σκοτάδι. Φεύγουν μπροστὰ ὁ Μ. Θύμιος,

πίσω ἢ Θ. Βασιλική, βασιτώντας τον ἀπ' τὸ χέρι
μὲ μιὰ λαμπάδα.)

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ (Φεύγοντας). Γιὰ τὴ Μαρία
νὰ τὴν ἀνάψω, κονμπάρε. Τάμα τὴν εἶχα γιὰ
τὶς χαρὲς της. Μὰ στὴν κακιά τὴν ὥρα πὺ
χρειαζομένη τοῦ Ἀγίου ἢ χάρι. (Φεύγουντε).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΜΑΡΙΑ (Μοναχὴ της).

(Ἀπ' τὴ ξερβιά πόρτα μπαίνει σιγὰ ἡ Μαρία μ'
ἓνα ἄσπρο ἀπλὸ φόρεμα, μὲ τὰ μαλλιά δεμένα σὲ
μακρὰ πλεξίδια, κρατώντας ἓνα λυχνάρι στὸ χέρι.
Γίνεται φῶς στὴ σκηνή. Ἡ Μαρία προχωρεῖ κι' ἀφί-
νει τὸ λυχνάρι ἀπάνω στὸ τραπέζι.)

ΜΑΡΙΑ — Τάχα θάρῃ ἀπόψε; Δὲν ξέρω.
Ἐνα φόβο ἔχω μέσα μου. Κι' ἂν τὸν πιάσανε;
Κι' ἂν ἡ γοῖά ἢ στρίγγλα;... (Κάνει σὰ νὰ
διώχνῃ μιὰ σκέψη). Ἄς μὴν τὸ μελετιάω τὸ
κακό. (Σβύνει τὸ λυχνάρι, προχωρεῖ κι' ἀνοίγει
τὸ παράθυρο. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ μπαίνει
μέσα. Ἡ Μαρία κοιτάζει μιὰ στιγμὴ ὄξω,
ὑστερα γυρίζει πάλι μέσα). Στὴ ράχη τοῦ βου-
νοῦ ἔσκασ' ἡ Πούλια. Στὸν δρόμο θὰ εἶναι
κ' ἔρχεται. Πῶς θὰ τὸν ἀφίσω νὰ φύγῃ; Δὲν
θὰ τὸν ἀφίσω. Θὰ τὸν κρατήσω στὴν ἀγκαλιά
μου, πάντα, πάντα. (Τραβᾷ τὸ σκαμνὶ κοντὰ
στὸ παράθυρο, κάθεται, ἀκουμπάει μὲ τὸν ἄγ-
κωνά της στὸ παράθυρο καὶ στηρίζει τὸ κεφάλι
στὴν ἀπαλάμη κοιτάζοντας ὄξω. Τραγουδάει
σιγὰ).

Τώρα τὰ πουλιὰ, τώρα τὰ χελιδόνια
Τώρα οἱ πέρδικες γλυκολαλοῦν καὶ λένε:
Ξύπνα, ἀφέντη μου, ξύπνα γλυκέ μου ἀφέντη.
Ξύπνα ἀγκάλιασε κορμὶ κυπαρισσέιο
Κι' ἄσπρονε λαιμό.

(Τὴν ὥρα πὺ ξενυχάει τὸ τραγοῦδι της ἀκούε-
ται ἓνα ἑλαφρὸ σφύριγμα ἀπὸ τὸν δρόμο. Ἡ
Μαρία σὰ νὰ ξυπνήσῃ ἀπ' ὄνειρο. Σκύβει ἀπ' τὸ
παράθυρο).

Ἡ ἀγάπη μου... (Πρὸς τὸ δρόμο). Πουθενά!
ΦΩΝΗ — (Ἀπ' τὸ δρόμο). Εἶσαι μοναχὴ
σου Μαρία;

ΜΑΡΙΑ — Δὲν εἶμαι μοναχὴ, σὰν πάντα εἶ-
μαι μαζί σου. Ἔλα μέσα;

ΦΩΝΗ — (ἀπ' τὸ δρόμο). Εἶν' ἢ φωνούλα

σου πὺ κάνει τὰ γλυκόλογα γιὰ εἶνε τὰ λόγια
πὺ γλυκαίνουν τὴ φωνούλα σου; Πές μου,
Μαρία.

ΜΑΡΙΑ — Τὰ κάνει καὶ τὰ δυὸ γλυκὰ ἢ
ἀγάπη σου. Ἔλα μέσα φοβάμαι μὴ σὲ ἴδωῖν
ἔλ' ἀγάπη μου.

(Ὁ Ποθητὸς σκαρφαλώνει ἀπ' τὸ παράθυρο
μπαίνει μέσα. Τὴν ἀγκαλιάζει. Φιλιοῦνται.)

ΜΑΡΙΑ — Στάσου, ἀγάπη μου, ἄφισέ με.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Ἔτσι μὲ διώχνεις; Τότε γιὰ
μ' ἔφερες;

ΜΑΡΙΑ — Κ' ἐγὼ δὲν ξέρω. Ἄφισε νὰ
κλείσω τὸ παράθυρο. (Ἐνῶ κλείνει τὸ παρά-
θυρο). Κ' ἔσενα φεγγαράκι μου, μὴ σοῦ κακο-
φανεῖ, κ' ἔσενα θὰ σὲ διώξω. (Γελάει παιδιακί-
στικα).

ΠΟΘΗΤΟΣ — Γιατὶ τὸ κλείνεις ὄξω; Ξέρει
ὅλα μας τὰ μυστικά. Δὲν τὰ ξέρει Μαρία; (Σκύ-
βει καὶ τὴ φιλεῖ στὸ λαιμό).

ΜΑΡΙΑ — Τὰ ξέρει μὰ εἶνε μαρτυριάρικο...
(Σὰν ἔκλεισε τὸ παράθυρο ἡ Μαρία ἀνάβει τὸ
λυχνάρι βιαστικά).

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Ἐνῶ ἡ Μαρία ἀνάβει τὸ λυ-
χνάρι). Ὁ λύχνος εἶνε ποιὸ πιστὸς σὰ μυστικά
τῆς ἀγάπης. Πόσες φορὲς τὸν ζήλεψα τὸν λύχνο
σου! Θυμᾷσαι πὺ στὸ τραγουδοῦσα; Τοῦ λύ-
χνου τὸ τραγοῦδι τὸ θυμᾷσαι;

ΜΑΡΙΑ — Ἄς σὲ ζήλεψῃ ἐκεῖνος τώρα. (Γυ-
ρίζει καὶ βάζει τὰ δυὸ χέρια της ἀπάνω στοὺς
ὤμους τοῦ Ποθητοῦ. Τὸν κοιτάζει σὰ μάτια).
Γιὰ πές μου ἀγάπη, πὺ ἦσουν ὅλη μέρα;

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Ἀναστενάζει). Ποῦ ἦμουν!
Κρυμμένος σὰν τὸ ἀγρίμι μέσα σὰ κλαδιά.
Ὅλοι παραμονέβουν τὸν φονηᾶ. Δὲν τὸ ξέρεις;
Τὸ αἷμά του διψᾷνε.

ΜΑΡΙΑ — Μὴν τὰ λές αὐτὰ τὰ λόγια... (Τὸν
ἀγκαλιάζει).

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Τῆς χαϊδεύει τὰ μαλλιά). Τὸ
συλλογίστηκες καλὰ, Μαρία; Ἐνα φονηᾶ ἔχεις
καὶ τὸν σφίγγεις μέσ' σὰ στήθη σου. Ἐνα φονηᾶ.

ΜΑΡΙΑ — Τὸ χέρι πὺ χαϊδεύει τόσο ἀπαλά,
φονηᾶ δὲν εἶνε χέρι.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Ἀλλοίμονον! Κι' ὥστόσο...
Πῆρε, ζωὴ ἀνθρώπου, Ὁ Θεὸς χωρέσει με!

ΜΑΡΙΑ — Ζωὴ σὰν εἴμπορεῖ νὰ πάρῃ καὶ
ζωὴ νὰ δώσῃ σὰν μπορῇ, Θεοῦ εἶνε χέρι. Μοῦ-
δωκες ζωὴ Ποθητέ...

ΠΟΘΗΤΟΣ — Σοῦδωκα τὴ δική μου, πά-
τηνε. (Τὴ φιλεῖ στο στόμα). Ἐλα σιμά μου νὰ κα-
θίσης, μάτια μου. (Τὴ σέρνει στο ντιβάνι κάθε-
ται δίπλα).

MARIA — (Βιαστικά καὶ χαϊδευτικά). Γιὰ
πές μου, ἀλήθεια, πὺν ἦσουν σήμερα, κρυμμένους
ὅλη μέρα; Νάξερεις πὺς ἔτρεμα γιὰ σένα, μὴ
σὲ πιάσουνε. Ὅσο πὺν νάρθη ἡ ὥρα νὰ σὲ ἰδῶ
ἔτρεμεν ἡ καρδιά μου σὰν τὸ φυλλοκάλαμο. Καὶ
τὸ φεγγάρι πὺν πρωτόειδε τὴν ἀγάπην μας,
κρυφὰ τὸ ἀναρωτοῦσα μὴ σ' ἀπείκασε. Ὁρες
ἀκουμπισμένη στο παράθυρο, περίμενα νὰκούσω
τὴν περπατησιὰ, πὺν μ' ἔμαθε νὰ ξεχωρίζω ὁ
ἔρωτας, μὲς στὴς νυχτιάς τοὺς ἤχους καὶ τοὺς
στεναγμούς, Ἀγάπη μου, καὶ ἔλεγα στὰ βατρά-
χια νὰ σωπάσουνε, καὶ στὰ σκυλιὰ πὺν μακρινὰ
γαυγίζανε νὰ βουβαθοῦν. Κ' ἔλεγα καὶ στο γρύλλο
τὸ κλαψιάρη, πὺν τραγουδεῖ κρυμμένος στὴν
κληματαριά, νὰ βουβαθῇ τοῦ ἔλεγα, κ' ἐγὼ
κρατοῦσα τὴν ἀναπνοήν μου μὲς στὰ στήθια
μου, γιὰ νὰ μοῦ φέρη τ' ἀγεράκι τὸ γλυκὸ, τὸ
χαϊδεμα τῆς νύχτας καὶ τῆς μοναξιάς, τὸ μῆνυμα
πὺς ἔρχετ' ἡ ἀγάπη μου. Πές μου πὺν ἦσουν
ὅλη τὴ μέρα Ποθητέ; Πές μου.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Τὰ βάσανά μου νὰ στὰ εἰπῶ,
γιατί; Ἦρθα νὰ τὰ ξεχάσω μὲς στὸν κόρφο σου.

MARIA — Τρέφεται μὲ τοὺς πόνους ἡ ἀγά-
πη μας. Τὸ λέει ἄποιος λόγος. Καὶ τοὺς ἀπο-
ζητάει — ἀλήθεια τί παράξενο! — νὰ κάνη τὴ
χαρά μας πὺς τρανώτερη. Τώρα τὸ νοιώθω.
Πρὶν δὲν τῶνοιωθα.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Κρυμμένος μὲς στο λόγγο
ὀλομερίς, κρυμμένος, σὰν τὸ λάφι τὸ λιγόνυχτο,
πὺν τὸ σκοτάδι περιμένει γιὰ νάρθη στὴ ρεμα-
τιά τὴ δίψα του νὰ σβύσῃ, ἔτσι πρόσμενα, τὴ
νύχτα τὴ γλυκειά, στὸν κόρφο σου νάρθῶ νὰ
ξεδιψάσω. Καὶ μὲς στο λόγγο τὰ δεινὰ πὺν
σάλευαν γιὰ σένα μοῦ μιλοῦσαν. Καὶ στίς σπη-
λιές, πὺν τ' ἀγριοπερίστερα πετοῦσαν νὰ κρύ-
ψουν τὴν ἀγάπην τους, τὴ μοναξιά φαρμάκι μοῦ
τὴν κάνανε. Ἀνάθεμα τὸν ἥλιο, μέσα μου
ἔλεγα, πὺν ἀργεῖ νὰ βασιλέψῃ, τ' ἄστρι νὰ φαγῇ,
τ' ἄστρι καὶ τὸ φεγγάρι τῆς ἀγάπης μου.

MARIA — (τὸν κοιτάει περίεργα στὰ μάτια).
Μοῦ λές, ἀλήθεια Ποθητέ; Πές μου. Πές μου
το γιὰ νὰ πῶ πὺς ψές γεννήθηκα καὶ σήμερα
τὸν ἥλιο πρωτοβλέπω.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Ἄν εἴμπορῇ τὸ ψέμα καὶ
ματόνει τὶς καρδιές, πῶς εἶναι ψέμα.

MARIA — Φοβάμαι νὰ πιστέψω. Τόσον
ὁμορφη, χρυσέ μου, εἶν' ἡ ἀλήθεια στὰ χεῖλάκια
σου, πὺν μοιάζει μὲ τὰ ψέματα καὶ μὲ τὰ πα-
ραμύθια. (Σηκώνει τὴν ποδιά της καὶ σκουπίζει
τὰ μάτια της).

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Τὴν ἀγκαλιάζει). Κλαῖς Μαρία;

MARIA — Σοῦ φαίνεται παράξενο ἀλήθεια...
Ἔχουν νὰ τὸ ποῦν, πὺς τῆς Μαρίας τὰ μάτια
δὲ δακρύσανε ποτέ.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Κλαῖγαν γι' αὐτὴν τὰ μάτια
τῶν παλληκαριῶν. Κλαίγανε... (συλλογίζεται).

MARIA — Τώρα ἦρθε ἡ ὥρα μου νὰ κλά-
ψουν τὰ δικὰ μου. Τῆς καρδιάς τὴ βρύση τὴν
κρυφὴ, στὴ στερεμένη βρύση μοῦ τὴν ἀνοίξεις.
Ἐσὺ μὲ τὸ χρυσὸ κλειδάκι μοῦ τὴν ἀνοίξεις.

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Χαϊδευτικά). Ἐγὼ θὰ στὴ
στερέψω πάλι. Ἐγὼ τὰ δάκρυά σου θὰ τὰ πιῶ,
θὰ τὰ στραγγίσω σὰν τὸ ἀθάνατο νερὸ στὴ μαρ-
μαρένια βρύση. (Τῆς φιλεῖ τὰ μάτια). Δὲ θέλω
νὰ τὰ βλέπω βουρκομένα τὰ ματάκια σου.

MARIA — (Πάντα δακρυσμένη). Ἀλλοίμονο!
Φοβάμαι πὺς ἡ βρύση πὺν ἀνοίξε καὶ τρέχει
μέσαθὲ μου, δὲν ἔχει στερεμὸ κ' ἀνάπανη. Μιὰ
νερομμένα μέσα μου ἀναβούζει. Κι αὐτὰ, φαρ-
μακεμένα τὰ νερά της. Φοβάμαι Ποθητέ. Φο-
βάμαι. Πάρε με στὴν ἀγκαλιά σου. (Πέφτει στὰ
στήθια του). Ἄκου πὺς σπαρταρεῖ μοῦ ἡ καρδιά,
σὰν τ' ἄφτερο πουλάκι πὺν ξεπέταξε πρώτη φο-
ρὰν ἀπ' τὴ φωλιά του καὶ τὸ παραμονεύει ὁ κυ-
νηγός. Φοβάμαι, Ποθητέ.

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Μὲ γλυκειὰ εἰρωνεία). Φο-
βάσαι;

MARIA — Δὲν εἶμαι πιά ἡ Μαρία ἡ Πεντα-
γιώτισσα. Ἡ σκλάβά σου εἶμαι. Ἡ σκλάβά τῆς
ἀγάπης... Φοβάμαι, Ποθητέ. Μαζὴ σου πάρε
με. Νὰ φύγῃς δὲ σ' ἀφίνω. Δὲν σ' ἀφίνω πιά.
Μαζὴ σου θάρθω. Μὲς στο λόγγο τὸ βαθὺ μαζὴ
σου νὰ κρυφτῶ. Μὲς στίς σπηλιές μαζὴ σου.
(Γαντζόνηται ἀπάνω του). Δὲ σ' ἀφίνω πιά.
Φοβάμαι.

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Χαϊδεύοντάς τὴν). Πὺς εἶ-
ναι βολετό; Τί λές; Τί λές Μαρία; Κάνε ἀπο-
μονή. Ταχὺ θὰ νάρθω πάλι. Κανέναν δὲν τὸ
ξέρει τὸ πὺς ἔρχομαι, πάρεξ ἡ νύχτα μόνο, πὺν
μὲ κρύβει στὰ σκοτάδια της.

MARIA — "Όχι, φοβάμαι. Μη ρωτᾷς πολλά. Ἐγὼ τὸ ξέρω. Νὰ ξανάρθῃς δὲ μπορεῖς. Δὲν κάνει νὰ ξανάρθῃς πιά. Ἐγὼ θάρθῶ μαζί σου, Πάρε με.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Τὶ λόγια εἶν' αὐτὰ; Ὁ φόβος σου σὲ κάνει καὶ παραμιλᾷς. Ταχὺὰ θὲ νάρθω πάλι. Δὲ σου τῶπα; Δὲ σου τῶταξα;

MARIA — "Όχι. Τὸ ταχὺὰ εἶναι μακρυνά, καλέ μου. Δὲν εἶναι σήμερα. Δὲ φεύγεις Ποθητέ, δὲ φεύγεις μοναχός σου. Ἀπάνω σου γαντζόνομαι καὶ δὲ μὲ ξεκολλᾷς καὶ σέρνομαι μαζί σου.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Γιὰ μένανε φοβάσαι;

MARIA — Γιὰ σένανε, γιὰ μένα δὲν τὸ ξέρω. Φοβάμαι.

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Σηκώνεται ἀπάνω). "Ωρα μου εἶναι. Ἄν μ' ἀγαπᾷς νὰ φύγω θὰ μ' ἀφίσης. Δὲ σου τῶπα, ἀγάπη μου; Ταχὺὰ θὲ νάρθω πάλι.

MARIA — (Κακιωμένη καὶ μὲ ταραχή). Καλά. Φύγε. Φύγε σὰ θέλῃς. Μὰ στὸ λέω ἂν δὲν ἐρθῇς, στὸ λέω νὰ τὸ ξέρῃς...

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Τρομαγμένος). Τί;

MARIA — Τὸ βλέπεις τοῦτο; (Δίχνει ἀπάνω στὸ τραπέζι μιὰ κοῦπα ἀσημένια). Τὸ φαρμάκι τὸ ἀψύ, τὸ πράσινο φαρμάκι πού τὸ δούλεψαν τῆς ὠμορφιάς τὰ μάγια στὸν καθρέφτη τὸν παλιό, τὸ πράσινο φαρμάκι μὲ τὰ χέρια μου μὲς στ' ἀσημένιο τὸ ποτήρι τῶλνωσα, μὲ τὸ γλυκὸ κρασί τὸ ἀνακάτεψα. Κι' ἂν δὲν ἐρθῇς σὰν ἔβγη ἡ Πούλια ἢ χρυσῇ, τὸ πέρνω καὶ τὸ πίνω.

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Πετάγεται κατὰ τὸ τραπέζι νὰρπάξῃ τὸ ποτήρι). Τὶ εἶπες; Τῶχυσα. Ποῦ εἶναι;

MARIA — (Τὸν βαστάει). Στάσου Ποθητέ. Δὲν θὰ τὸ χύσης. "Όχι... (Ἀξαφρα ἀκούγεται ταραχὴ ὅξω στὸ δρόμο σὰν ἀπὸ πολλοὺς ἀνθρώπους πὺν ζυγόνουν. Φωνὲς ξεχωρίζουν. Ὁ Ποθητὸς κ' ἡ Μαρία στέκονται σὰν κερωμένοι κι' ἀφιγκράζονται.)

ΠΟΘΗΤΟΣ — Ἀκούς;

MARIA — Τὶ εἶναι Ποθητέ; Ἀχ! πὼς τρέμω! Γιὰ σένανε φοβάμαι... (Χώνεται σὶν ἄγκαλιά του). Ποθητέ!

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Προσέχει. Ἀνίσυχος θέλει νὰ τὴν ἡσυχάσῃ). Μὴν τρέμῃς ἔτσι ἀγάπη μου. Δὲν εἶναι τίποτα. (Οἱ φωνὲς ζυγόνουν ὀλοένα. Ξεχωρίζουν φοβέρες καὶ κατάρες.)

MARIA — Φύγε Ποθητέ. Κρύψου. Ποῦ νὰ σὲ κρύψω; Ἐσένανε γυρέβουνε. Κάποιος σὲ πρόδωκε. Αὐτὴ ἡ γρηὰ ἡ στρίγγλα. Ἐσένανε γυρέβουνε. Ποῦ νὰ σὲ κρύψω;

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Βάζει τὸ χέρι σὶν μέση καὶ πιάνει τὸ λᾶζο του). Ποιὸς εἶναι; Ἀς ἔρθῃ! Κρύψου ἐσὺ, Μαρία. Ἐμένανε γυρέβουνε. Γυρέβουν τὸ φονηᾶ. Ἀς μὲ πιάσουν. Μέσα τους περνῶ κι' ἀνοίγω δρόμο μὲ τὸ λᾶζο μου καὶ φεύγω.

MARIA — (Γαντζωμένη ἀπάνω του). "Όχι. Δὲ σ' ἀφίνω. Ἐμένα σκότωσε καὶ φύγε. Σὰ μὲ σκοτώσης πρῶτα φύγε ὕστερα... Δὲ σ' ἀφίνω. (Οἱ φωνὲς ἀγριεύουν πολλὴ κοντὰ στὸ σπίτι).

ΜΙΑ ΦΩΝΗ — (Ἀπόξω). Ἡρθε ἡ ὥρα τῆς! Τὰ κρίματά τῆς θὰ πλερώσῃ ἡ στρίγγλα...

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ — (Ἀπόξω). Φωτιά. Βάλτε φωτιά σὶς θημωνιές. Φωτιά νάνάψῃ νὰ κορώσῃ! Φωτιά σὶν στρίγγλα.

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ — (Ἀπόξω). Φύλα τὴν πόρτα ἐσύ. Τὴν πόρτα φύλα, ὡς νὰ κορώσῃ...

(Ὁ Ποθητὸς ξεφεύγει μὲ μάνητα ἀπ' τὰ χέρια τῆς Μαρίας, πὺν πέφτει λιγοθυμισμένη ἀπάνω στὸ σοφᾶ. Τραβάει τὸ λᾶζο του καὶ δομαίει σὶν θύρα. Τὴν ἀνοίγει μὲ τὸ ἓνα χέρι, βασιτώντας ψηλὰ τὸ λᾶζο του μὲ τὸ ἄλλο. Ἡ σιλουέττα τοῦ Σπανοβαγγέλη ξεχωρίζει πεντάσχημη σὶν θύρα σὰ νὰ θέλῃ νὰ φράξῃ τὸ πέρασμα. Ἐνας λᾶζος ἀστράφτει μὲς στὸ σκοτάδι.)

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Στῆθος μὲ σῆθος μὲ τὸ Σπανοβαγγέλη). Ἐσὺ εἶσαι μολυντήρι; Ποιὰ κόλαση σὲ ξέρασε ἐδωπέρα;

(Ἐνῶ, στὸ βάθος πάντα τῆς θύρας φαίνεται πὼς ὁ Ποθητὸς πάει νὰ κατεβάσῃ τὸ λᾶζο του ἀπάνω στὸ Βαγγέλη, ἐκεῖνος σκύφτει καὶ τοῦ μπηγεί τὸ μαχαῖρι κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλη. Ὁ Ποθητὸς πισοδρομαίει πίσω λαβωμένος καὶ πέφτει κάτω. Ἡ Μαρία ἀπὸ τὸν κρότο τοῦ σώματος πὺν σωριάζεται συνεφέρνει ἀπ' τὴν λιγοθυμιά τῆς καὶ σηκώνεται σὰν ἀλαφιασμένη, μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα, λὲς καὶ δὲν καταλαβαίνει τί γίνεται γύρω τῆς. Ἀξαφρα βλέπει κάτω τὸν Ποθητὸ καὶ μπηγεί μιὰ φονη, πὺν ραγίζει τὶς πέτρες, ὀρθια μπροστὰ ἀπ' τὸ πτώμα, κνττάζει ἄγρια καὶ φοβισμένα πρὸς τὴν θύρα, πὺν στέκεται μαρμαρωμένος ὁ Σπανοβαγγέλης. Ἐχει τὰ χέρια ἀπλωμένα πρὸς τὰ πίσω, σὰ νὰ θέλῃ νὰ

φυλάξη τὸ πῶμα, σκύβοντας μπροστὰ, ἀπαράλλαχτα σὰν τὴ κλῶσσα, ποὺ κυττάζοντας κατὰματα τὸν ἐχθρὸ, ἀπλόνει τὶς φτερούγες τῆς σὰν ἀσπίδες στὰ μικρὰ ποὺ στέκονται ξοπίσω τῆς. Στὸ κάδρο τῆς θύρας ξεχωρίζουν κι' ἄλλες σιλουέτες. Ἐνα ζωηρὸ κόκκινο φῶς μπαίνει ἀπ' τὸ παράθυρο μὲ τρεξίματα πικρὰ ἀπ' τὶς θημωνιές ποὺ καίγονται).

ΣΠΑΝΟΒΑΓΓΕΛΗΣ — (Πεντάσχημος μὲ σαρκώσιο γέλιο). Κλάψτονε τώρα τὸ φονηᾶ... Τὸν ἀγαπητικὸ σου κλάψτονε!

MARIA — (Σὰν τρελλή). Ὅχι! Δὲν κλαίει, δὲν κλαίει ἡ νύφη ποὺ παντρεύεται. Κ' ἐγὼ τούτῃ τὴν ὥρα στεφανώνουμαι καὶ πέρνω τὸν καλὸ μου. (Ἀπλόνει τὸ χέρι δίπλα στὸ τραπέζι καὶ παίρνει τὴν ἀσημένια κούπα, ποῦχει μέσα λυωμένο τὸ φαρμάκι τοῦ παλιοῦ καθρέφτη). Τὸ γλυκὸ κρασί, ποὺ βλόγησε ὁ παππᾶς καὶ μᾶς ἐκέρασε, ἡ νύφη τ' ἀποσώνει. (Πετάει κάτω τὸ ποτήρι).

MIA ΦΩΝΗ — Τί κάνει; Σάλεψεν ἡ φρένα τῆς.

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ — Μὲ τὴ φωτιά παντρεύεται καὶ μὲ τὴν Κόλαση.

ΣΠΑΝΟΒΑΓΓΕΛΗΣ — (Δείχνοντας τὸ πῶμα). Στὸ νυφικὸ κρεβάτι ὁ γαμπρὸς σὲ καρτερεῖ. Χά, χά!

MARIA — (Δίχως νὰ γυρίσῃ πίσω). Σὲ νυφικὸ κρεβάτι ὁ γαμπρὸς μὲ καρτερεῖ.

MIA ΦΩΝΗ — Σάλεψε ἡ φρένα τῆς. Κόρωσε ἡ φωτιά. Μακροαίνετε παιδιὰ! Μακροαίνετε! (Οἱ φλόγες μπαίνουν ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ γλύφουν λαίμαργα τὰ ξύλα. Ὁλὴ ἡ κάμαρη τώρα φωτίζεται ἄγρια. Ὁ Σπανοβαγγέλης μ' ἓνα σατανικὸ γέλιο πισοδρομεῖ καὶ χάνεται μὲ τοὺς ἄλλους. Οἱ φλόγες χύνονται τώρα κι' ἀπ' τὴν θύρα καὶ μοναχὴ καὶ, μοναχὴ ἀνάμεσόν τους, ζωσμένη ἀπ' τὴ φωτιά ἡ Μαρία).

MARIA — (Κυττάζοντας πάντα σὰν τρελλή στὴ θύρα, μὲ ἄγριο ξεφωνητό). Στὸ νυφικὸ κρεβάτι ὁ γαμπρὸς μὲ καρτερεῖ..... Στὰ σπίνια σας γυρίστε καλεσμένοι, καὶ διαλαλήστε στὸ χωριὸ μὲ τᾶργανα, πὼς στεφανώθηκε ἡ Μαρία ἡ Πενταγιώτισσα... (Σὰ νὰ τῆς πέφτῃ λιγοθυμιά, παραπατάει, στριφογυρίζει στὸν τόπο καὶ πέφτει μαλακὰ ἀπάνω στὸ πῶμα. Τὸ ἀγκαλιάζει καὶ τὸ φιλεῖ στὸ στόμα. Ἡ αὐλαία κρύβει σιγὰ καὶ πένθιμα τὸ ἀγκαλιασμένο ζευγάρι).

ΤΕΛΟΣ

ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙ

Τὴν νύχτα τὴν βαθειὰ ποῦ ἀργὰ προβάλλει,
Τοῦ φεγγαριοῦ τὸ γάλα τὴν γλυκαίνει,
Καὶ τ' οὐρανοῦ τὰ διαμαντένια κάλλη,
Ἀντανακλοῦν ὅτῃ γῇ τὴν ναρκωμένη.

Στὴν ἔρημη πεδιάδα, ἐκεῖ, χωμένο,
Τὸ κοιμητήρι τῶν νεκρῶν ἀνθίζει,
Σὰν πένθιμο νησι κι' ὠρφανεμένο,
Ποῦ τῶν θνητῶν τὸ δάκρυ τὸ ποτίζει.

Μακρὰ μέσ' στὴ φωτολουσμένη πόλι,
Μὲ χίλιους ἥχους καὶ φωνὲς ἀντάμα,
Κινιοῦνται οἱ πόθοι τῶν ξενυχτισμένων.

Σειοῦνται βαθειά, βογγοῦνε οἱ τάφοι ὅλοι
Μπρὸς ὅτῃ ζωῇ, λὲς διαλαλοῦν μὲ κλάμα,
Τὴν νοσταλγία τῶν δόλιων πεθαμένων!

Γ. ΛΑΜΠΙΕΛΕΤ